

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2017 m. balandžio 19 d. Darbo užmokesčio fiksuotojo įkainio verslo pradžia nustatymo tyrimo ataskaita

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

DARBO UŽMOKESČIO FIKSUOTOJO ĮKAINIO VERSLO PRADŽIAI NUSTATYMO TYRIMO ATASKAITA

2017 m. balandžio 19 d.

I. ĮVADAS

Įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ 7.3.3 uždavinio „Padidinti darbo paklausą skatinant gyventojų, ypač susiduriančių su sunkumais darbo rinkoje, verslumą“ įgyvendinimo priemonę Nr. 07.3.3-IVG-T-428 „Subsidijos verslo pradžia“ (toliau – Priemonė), vienaarūšės veiklos bus finansuojamos ir projektų išlaidos apmokamos taikant supaprastintą išlaidų apmokėjimą – fiksuotąjį įkainį. Fiksuotasis įkainis bus taikomas apskaičiuojant kompensuojamąją dotacijų gavėjų – projektų vykdytojų – darbuotojo (-ų) darbo užmokesčio išlaidų dalį.

Darbo užmokesčio fiksuotojo įkainio verslo pradžia dydžio nustatymo tyrimu (toliau – tyrimas) siekiama nustatyti ūkio subjektų patiriamo darbo užmokesčio fiksuotojo įkainio verslo pradžia (toliau – Fiksuotasis įkainis) dydį ir jo taikymą.

Tyrimu nustatytą Fiksuotąjį įkainį planuojama taikyti apskaičiuojant projekto vykdytojo darbuotojo kompensuojamą darbo užmokesčio išlaidų dalį, įgyvendinant Priemonę ir siekiant supaprastinti Priemonės įgyvendinimą bei administravimą, atsisakyti išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimą įrodančių dokumentų teikimo. Priemonė yra tiesiogiai susijusi su 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ 7.3.3 uždavinio „Padidinti darbo paklausą skatinant gyventojų, ypač susiduriančių su sunkumais darbo rinkoje, verslumą“ finansinę priemonę Nr. 07.3.3-FM-F-424 „Verslumo skatinimas 2014–2020“ (toliau – priemonė „Verslumo skatinimas 2014–2020“) įgyvendinančiu Fondų fondu „Verslumo skatinimo fondas 2014–2020, finansuojamas iš Europos socialinio fondo“ (toliau – Verslumo skatinimo fondas 2014–2020). Priemonės galimi pareiškėjai – paskolos iš Verslumo skatinimo fondo 2014–2020 gavėjai, pateikę už Priemonės įgyvendinimą atsakingai įgyvendinančiajai institucijai uždarajai akcinei bendrovei „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) paraišką.

Tyrimo rezultatai pagal poreikį gali būti naudojami ir kitose Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansuojamose priemonėse, pagal kurias finansuojama ūkio subjektų darbo užmokesčio išlaidų dalis tyrime nustatytomis sąlygomis.

Tyrimą atliko Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Struktūrinės paramos politikos skyrius.

II. TYRIMO METODIKA

Tyrimas parengtas remiantis analogišku 2007–2013 m. tyrimu (2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 1 prioriteto „Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis“ VP1-1.1-SADM-12-V visuotinės dotacijos priemonės „Subsidijos verslumui skatinti“ projektų finansavimo sąlygų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo

ministro 2013 m. rugpjūčio 23 d. įsakymu Nr. A1-482 „Dėl 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 1 prioriteto „Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis“ VP1-1.1-SADM-12-V visuotinės dotacijos priemonės „Subsidijos verslumui skatinti“ aprašo patvirtinimo“, 6 priedu „Darbo užmokesčio fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaita“ (toliau – 2007–2013 m. tyrimas).

Atsižvelgiant į tai, kad numatomi subsidijuoti ūkio subjektai yra pradedantys verslą, siekiant paskatinti šiuos ūkio subjektus kurti naujas darbo vietas ir išlaikyti esamas, pagal priemonę bus kompensuojama ūkio subjekto darbuotojo (-ų) darbo užmokesčio išlaidų dalis. Vadovaujantis patikimo finansų valdymo principu ir siekiant, kad subsidijas gautų kuo didesnis potencialių subsidijų gavėjų skaičius, taip pat atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra nustačiusi minimalią sumą, kurią darbdavys turi mokėti darbuotojui už jo mėnesio darbą, siūloma, kad kompensuojama darbuotojo darbo užmokesčio dalis per mėnesį turėtų neviršyti minimalios mėnesinės algos dydžio (toliau – MMA). Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 644 „Dėl Minimaliojo darbo užmokesčio“ nustatytas MMA nuo 2016 m. liepos 1 d. yra 380 Eur. Taip pat siekiant, kad būtų kuriamos kokybiškos darbo vietos, siūloma darbo užmokesčio išlaidų dalies kompensacijos neskirti, jei darbuotojui (-ams) apskaičiuotas mėnesinis darbo užmokestis yra mažesnis už MMA.

Siekiant palengvinti kompensacijos apskaičiavimo tvarką nustatomas 1 mėnesio fiksuotasis darbo užmokesčio įkainis, apskaičiuojamas pagal formulę:

$$F\dot{I}DU = MMA + SD + GF, \text{ kur:}$$

MMA – šiuo metu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 644 „Dėl Minimaliojo darbo užmokesčio“ nustatyta minimali mėnesinė alga (380 eurų);

SD – darbdavio apskaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos dydis, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme (30,98 proc. nuo apskaičiuoto darbo užmokesčio (taikomas mažiausias – 0,18 proc. – nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifas));

GF – darbdavio apskaičiuojamos ir į Garantinį fondą mokamos įmokos dydis, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos garantinio fondo įstatyme (0,2 proc. nuo apskaičiuoto darbo užmokesčio).

Laikotarpis	MMA	SD	GF	F \dot{I} DU
Nuo 2016-07-01	380,00 Eur	117,72 Eur	0,76 Eur	498,48 Eur

III. TYRIMO REZULTATAI

Tyrimu nustatytas Darbo užmokesčio fiksuotojo įkainio verslo pradžia (projekto vykdytojo darbuotojo (-ų) darbo užmokesčio dalies išlaidoms kompensuoti) 1 mėnesio fiksuotasis įkainis yra **498,48 Eur**.

Nustatytas Fiksuotasis įkainis taikomas apskaičiuojant kompensutiną darbuotojo (-ų) darbo užmokesčio išlaidų dalį: tinkamų finansuoti išlaidų suma vienam darbuotojui, dirbančiam pas pareiškėją pagal darbo sutartį, apskaičiuojama Fiksuotąjį įkainį (**498,48 Eur**) padauginus iš kalendorinių mėnesių, už kuriuos darbuotojui apskaičiuota darbo užmokesčio suma iki mokesčių (bruto) buvo ne mažesnė už MMA, skaičiaus ir padauginus iš Priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyto finansavimo intensyvumo procento.

Jei darbuotojui (-ams) apskaičiuotas mėnesinis darbo užmokestis yra mažesnis už MMA, darbo užmokesčio išlaidų dalies kompensacija nėra skiriama.

Tinkamų finansuoti išlaidų sumos apskaičiavimo pavyzdžiai:

1) jei 2016 m. spalio – gruodžio mėnesiais (3 mėnesiai) įmonėje dirbo 5 darbuotojai, kurių darbo užmokestis iki mokesčių buvo 380,00 Eur (tuo metu galiojantis MMA), tačiau vienas darbuotojas spalio mėnesį buvo išėjęs nemokamų atostogų ir jam už šį mėn. buvo apskaičiuota 350,00 Eur darbo užmokesčio, tuomet už šį mėnesį kompensacija už šio darbuotojo DU nebus skiriama. Atitinkamai, tinkamomis finansuoti darbo užmokesčio išlaidomis pripažįstama darbo užmokesčio išlaidų suma sudarys $498,48 \times (4 \times 3 + 1 \times 2) = 6\,978,72$ Eur. Atsižvelgiant į projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytą (pavyzdžiui, 75 procentų) finansavimo intensyvumą, darbdaviui kompensuojama tinkamų finansuoti darbo užmokesčio išlaidų suma (darbo užmokesčio subsidija) sudarys $0,75 \times 6\,978,72 = 5\,234,04$ Eur;

2) jei 2016 m. spalio – gruodžio mėnesiais (3 mėnesiai) įmonėje dirbo 5 darbuotojai, kurių darbo užmokestis iki mokesčių buvo 410,00 Eur, tinkamomis finansuoti darbo užmokesčio išlaidomis pripažįstama darbo užmokesčio išlaidų suma sudarys $498,48 \times 5 \times 3 = 7\,477,20$ Eur. Atsižvelgiant į nustatytą finansavimo intensyvumą (pavyzdžiui, 75 procentų), darbdaviui kompensuojama tinkamų finansuoti darbo užmokesčio išlaidų suma (darbo užmokesčio subsidija) sudarys $0,75 \times 7\,477,20 = 5\,607,90$ Eur.

IV. NUSTATYTŲ FIKSUOTŲJŲ ĮKAINIŲ TAIKYMAS

Keičiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytam MMA dydžiui, maksimalus faktinis apskaičiuoto darbo užmokesčio dydis, nustatytas Priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše, pagal kurį skaičiuojama kompensacija, nebus keičiamas (perskaičiuojamas).

Įgyvendinant Priemonę, tinkamų finansuoti išlaidų suma (kompensuojama konkretaus darbuotojo darbo užmokesčio išlaidų dalis) kas ketvirtį nustatoma pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) pateiktus Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro ir su šiuo registru susijusius kitų valstybės registru (Mokesčių mokėtojų registro ir Lietuvos Respublikos gyventojų registro) duomenis, kurie yra teikiami INVEGAI automatiškai iš Fondo valdybos informacinės sistemos pateikus užklausa, taip pat kitą informaciją, reikalingą įsitikinti, kad projekto išlaidos atitinka Apraše nustatytus reikalavimus. Tokiu būdu nustatyta tinkamų finansuoti išlaidų suma, pasikeitus Fondo valdybos informacinės sistemos duomenims, nėra koreguojama.

Fondo valdyba INVEGAI kas mėnesį pateikia duomenis, kuriais įrodomas kiekybinių rezultatų pasiekimas: apie projekto vykdytojo su darbuotoju sudarytą darbo sutartį; apie darbuotojui kas mėnesį apskaičiuotą darbo užmokestį; apie darbdavio įsiskolinimus – ataskaitinį kalendorinį ketvirtį. Finansavimas projekto vykdytojui skiriamas tik tuo atveju, jei projektas ir finansuojamos veiklos atitinka Priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše ir sutartyje tarp projekto vykdytojo ir INVEGOS nustatytus reikalavimus projektams (yra įdarbinęs darbuotojus, neturi įsiskolinimų Fondo valdybai, Mokesčių inspekcijai ir kt.) bei tinkamoms finansuoti išlaidoms (Fondo valdybos informacinės sistemos pateiktoje informacijoje pateikiami duomenys sutampa su projekto vykdytojo pateikta informacija, nėra dvigubo tų pačių išlaidų finansavimo rizikos ir kt.). Detalūs reikalavimai, privalomi taikant Tyrimo nustatytą Fiksuotojo įkainio dydį ir apskaičiuojant maksimalų ir mokėtiną darbuotojo (-ų) darbo užmokesčio išlaidų dydį konkrečiam darbdaviui, nustatomi Priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše.